

ต้นทุนและผลตอบแทนจากการเลี้ยงท่านเจ็น

นางสาว เสาวลักษณ์ สุริยาภานนท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

ภาควิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-568-549-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

013854

18137180

COST AND RETURN ON INVESTMENT
OF CHINESE GOOSE RAISING

Miss Saowalak Suriyapananon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the
Requirement for the Degree of Master of Accountancy
Department of Accountancy

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-568-549-6

หัวขอวิทยานิพนธ์

ที่นุนและผลตอบแทนจากการเลี้ยงทำนั่นจีน

โดย

นางสาว เสาวลักษณ์ สุริยาภานนท์

ภาควิชา

การบัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ วิไลลักษณ์ ภัทโรม

รองศาสตราจารย์ ดร.กนก ผลารักษ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

[Signature] ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ดาวยร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature] ..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อุยธยา)

[Signature] ..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิไลลักษณ์ ภัทโรม)

[Signature] ..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กนก ผลารักษ์)

[Signature] ..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วรรรรถ ชัยอาษา)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ต้นฉบับบทด้วยอวัยวะนิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวเพียงแผ่นเดียว

เสมอักษณ์ สุริยาภรณ์ : ต้นทุนและผลตอบแทนจากการเลี้ยงห่านเจี๊ยบ

(COST AND RETURN ON INVESTMENT OF CHINESE GOOSE RAISING)

อ. ที่ปรึกษา : รศ. วีไลลักษณ์ ภัทโรม และ รศ. ดร. กนก พลารักษ์, 150 หน้า

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการเลี้ยงห่านเจี๊ยบปี 2529 ด้วยวิธี การสัมภาษณ์จำนวน 26 ตัวอย่าง จากการประกอบกิจกรรมการเลี้ยงห่าน 4 ประเภท ในแหล่งการ เลี้ยงที่สำคัญ คือ

1. การเลี้ยงห่านเพื่อขายไข่พันธุ์ ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ
2. การพักไข่ห่านในเขตกรุงเทพฯ
3. การเลี้ยงลูกห่าน-ห่านรุ่น ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีและนครปฐม
4. การขันห่านในเขตจังหวัดสมุทรสาครและนครปฐม

การเลี้ยงห่านเพื่อขายไข่พันธุ์ต้นทุนเฉลี่ยฟาร์มละ 1,612,156 บาท หรือพองละ 11.22 บาท กำไรเฉลี่ยฟาร์มละ 163,502 บาท หรือพองละ 1.14 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.21 ของรายได้สุทธิ ค่าใช้จ่ายสูงสุด ได้แก่ ค่าอาหารร้อยละ 64.09 ของต้นทุนรวมก่อนหักต้นทุนลดลง การพักไข่ห่านมีต้นทุนเฉลี่ยรายละ 456,496 บาท หรือตัวละ 20.56 บาท กำไรเฉลี่ยรายละ 165,104 บาท หรือตัวละ 7.44 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.56 ของรายได้สุทธิ ค่าใช้จ่ายสูงสุด ได้แก่ ค่าใช้พันธุ์ร้อยละ 81.31 ของต้นทุนรวมก่อนหักต้นทุนลดลง การผลิตห่านรุ่นมีต้นทุนเฉลี่ยฟาร์มละ 67,147 บาท หรือตัวละ 58.73 บาท กำไรเฉลี่ยฟาร์มละ 13,913 บาท หรือตัวละ 12.17 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.17 ของรายได้สุทธิ ค่าใช้จ่ายสูงสุด ได้แก่ ค่าพันธุ์ร้อยละ 60.82 ของ ต้นทุนรวมก่อนหักต้นทุนลดลง สำหรับการขันห่านมีต้นทุนเฉลี่ยฟาร์มละ 5,289,343 บาท หรือตัวละ 118.73 บาท กำไรเฉลี่ยฟาร์มละ 56,657 บาท หรือตัวละ 1.27 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.06 ของรายได้สุทธิ ค่าใช้จ่ายสูงสุด ได้แก่ ค่าพันธุ์ร้อยละ 58.89 ของต้นทุนรวมก่อนหักต้นทุนลดลง

ในกิจกรรมทั้ง 4 ประเภทนี้ การพักไข่ห่านให้กำไรสูงสุด คือร้อยละ 25.56 ของรายได้ สุทธิ รองลงมาคือ การเลี้ยงลูกห่าน-ห่านรุ่น การเลี้ยงห่านเพื่อขายไข่พันธุ์ให้กำไรร้อยละ 17.17 และ 9.21 ของรายได้สุทธิตามลำดับ สำหรับการขันห่านให้กำไรต่ำสุด คือร้อยละ 1.06 ของรายได้สุทธิ

ภาควิชา ..... การปศุชีว
สาขาวิชา ..... ต้นทุน
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนักศึกษา /สุวัฒน์ สาริกะนวนทร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Moohit*

พิมพ์ด้นฉบับทักษิณวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวเพียงแผ่นเดียว

SOAWALAK SURIYAPANANON : COST AND RETURN ON INVESTMENT OF CHINESE GOOSE RAISING. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. WILAILUCK PATTARODOM, ASSO. PROF. Dr. KANOK PHALARAKSH. 150 P.P.

Cost and return on investment of Chinese goose raising was studied in 1986 using questionnaires as well as interviewing 26 samples from Bangkok, Samutprakarn, Ayuthaya, Nakornprathom and Samutsakorn. Activities concerning goose production may be grouped into 4 types of enterprises ; fertile egg production, hatchery, goose broiler production and fattening.

From the average cost of fertile egg 1,612,156 Baht per farm or 11.22 Baht per egg, the profit would be 163,502 Baht per farm or 1.14 Baht per egg or equivalent to 9.21% of net income. The feed cost was the highest which was approximately 64.09% of total cost before deducting any income from by-products. In regard to hatchery, the average cost per farm was 456,496 Baht or 20.56 Baht per gosling and the profit was 165,104 Baht per farm or 7.44 Baht per bird which accounted for 26.56% of net income. The hatching egg was the highest cost which was approximately 81.31% of total cost before deducting any income from by-products. For those who produce broilers, the cost of production averaged 67,147 Baht per farm or 58.73 Baht per bird. The profit of this enterprise averaged 13,913 Baht per farm or 12.17 Baht per bird which was 17.17% of net income. The stock was the highest cost which was approximately 60.82% of total cost. The last enterprise of the cycle was the fattening, the average cost per farm was 5,289,343 Baht or 118.73 Baht per bird. The profit was 56,657 Baht per farm or 1.27 Baht per bird which was 1.06% of net income. The highest cost of this enterprise was the stock which was approximately 58.89% of total cost before deducting any income from by-products.

Among these 4 enterprises, the hatchery had the highest rate of profit (26.56%). The second and the third in profit earning were the broiler production and the fertile egg production, the rates of profit being 17.17% and 9.21%, respectively. The goose fattening process was the enterprise that gained the lowest rate of profit : 1.06% of their net income.

ภาควิชา ..... การบัญชี
สาขาวิชา ..... ต้นเหุน
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิสิต ..... ไกรลักษณ์ สุจันทร์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... Obonie Sir

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงมาด้วยความกรุณาอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ วิไลลักษณ์ ภัทโรม คณะพาณิชศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งท่านได้ให้ความอนุเคราะห์รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา กรุณاسلับเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำนำปรึกษา ชี้แนะแนวทาง และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ตั้งแต่เริ่มแรกจนกระทั่งสำเร็จเป็นรูปเล่มอย่างสมบูรณ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. กนก พลารักษ์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งท่านได้ให้ความอนุเคราะห์รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมโดยให้หลักเกณฑ์ความรู้ แนวทางในการหาข้อมูลและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการเขียนวิทยานิพนธ์ พร้อมกันนี้ผู้เขียนยังได้รับความกรุณาในการให้คำแนะนำ ตรวจแก้ไข และสอบถามจากท่านศาสตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อุบลราช คณะพาณิชศาสตร์การบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประธานกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ และท่านรองศาสตราจารย์ วรวรรณ ชัยอาษา คณะพาณิชศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรรมการผู้ตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสี่ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าและผู้สนใจ หรือมีส่วนคือ
ประการใด ผู้เขียนขออนุญาตถูกห้ามที่มีส่วนช่วยเหลือ ผู้เขียนเองคราวนี้เพียงความรู้จาก
การศึกษาและความภูมิใจในการได้รับความอนุเคราะห์จากห้ามทั้งหลาย ส่วนความผิดพลาด
ใด ๆ ที่ปรากฏในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขออ้อมรับแต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๒
กิตติกรรมประกาศ.....	๓
สารบัญตาราง.....	๔
สารบัญแผนภูมิ.....	๕
บทที่	
1 บทนำ.....	1
2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเลี้ยงห่าน และขั้นตอนการเลี้ยงห่านจีน.....	4
ความรู้ทั่วไป	4
การเลี้ยงห่านเพื่อขายไข่พันธุ์.....	12
การพักไข่ห่าน.....	16
การเลี้ยงลูกห่าน-ห่านรุ่น.....	20
การซุนห่าน.....	23
3 ต้นทุนและรายได้จากการเลี้ยงห่านจีน.....	25
การจำแนกประเภทต้นทุน.....	25
ต้นทุนและรายได้จากการเลี้ยงห่านเพื่อขายไข่พันธุ์.....	29
ต้นทุนและรายได้จากการพักไข่ห่าน.....	56
ต้นทุนและรายได้จากการเลี้ยงลูกห่าน-ห่านรุ่น.....	71
ต้นทุนและรายได้จากการซุนห่าน.....	88
4 อัตราผลตอบแทนจากการเลี้ยง.....	104
ลักษณะวิเคราะห์อัตราผลตอบแทน.....	104
อัตราผลตอบแทนจากการเลี้ยงห่านทั้ง 4 ประเภท.....	108
5 สรุป ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....	129
บรรณานุกรม.....	140
ประวัติผู้เขียน.....	142

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

2.1	แสดงจำนวนการผลิตท่านเนื้อรุ่วหังประเทศไทยเดือน	
	พ.ศ. 2527-ปัจจุบัน.....	5
2.2	แสดงน้ำหนักตัวเป็นกิโลกรัมของท่านแต่ละขนาดแต่ละพันธุ์.....	7
2.3	ส่วนประกอบทางเคมีของเนื้อไก่และเนื้อท่าน.....	9
2.4	การใช้อุดหนูมิและความชื้นในตู้ฟอก.....	19
3.1	แสดงจำนวนท่านของฟาร์มตัวอย่าง และเฉลี่ยต่อฟาร์ม	
	การเลี้ยงท่านเพื่อขายไข่พันธุ์.....	29
3.2	ต้นทุนการเลี้ยงท่านเพื่อขายไข่พันธุ์ของฟาร์มตัวอย่างต่อฟาร์ม และต่อฟอง ปี 2529.....	31
3.3	แสดงค่าพันธุ์ท่านระหว่างปีในการเลี้ยงท่านเพื่อขายไข่พันธุ์.....	32
3.4	แสดงค่าอาหารสำหรับการเลี้ยงท่านเพื่อขายไข่พันธุ์.....	38
3.5	แสดงค่ายาสำหรับเลี้ยงท่านเพื่อขายไข่พันธุ์.....	40
3.6	แสดงค่าเสียโอกาสเงินทุนแปรไปในการเลี้ยงท่านเพื่อขายไข่พันธุ์.....	42
3.7	แสดงค่าแรงงานประจำในการเลี้ยงท่านเพื่อขายไข่พันธุ์.....	44
3.8	แสดงค่าใช้ที่ดินในการเลี้ยงท่านเพื่อขายไข่พันธุ์.....	45
3.9	แสดงค่าเสื่อมราคาและค่าซ่อมแซมในการเลี้ยงท่านเพื่อขายไข่พันธุ์.....	47
3.10	แสดงค่าเสียโอกาสเงินทุนคงที่ในการเลี้ยงท่านเพื่อขายไข่พันธุ์.....	52
3.11	แสดงจำนวนผลผลิต และผลผลอยได้จากการเลี้ยงท่าน เพื่อขายไข่พันธุ์ของฟาร์มตัวอย่าง.....	54
3.12	แสดงรายได้จากการเลี้ยงท่านเพื่อขายไข่พันธุ์ และผลผลอยได้จากการเลี้ยงท่านเพื่อขายไข่พันธุ์....	55
3.13	แสดงกำลังการผลิตการฟักไข่เบ็คและไข่ท่านของกิจการตัวอย่าง.....	58
3.14	ต้นทุนการฟักไข่ท่านของกิจการตัวอย่างปี 2529.....	60
3.15	แสดงการบันส่วนต้นทุนร่วมสำหรับการฟักไข่ของกิจการตัวอย่าง.....	61

ตารางที่

หน้า

3.16 แสดงค่าเสื่อมราคาและค่าซ่อมแซมก่อนบันส่วนต้นทุน ในการพักไข่ของกิจการตัวอย่าง.....	66
3.17 แสดงค่าแรงงานประจำก่อนบันส่วน ต้นทุนในการพักไข่ของกิจการตัวอย่าง....	67
3.18 แสดงค่ากล่องกระดาษการพักไข่ห่านของกิจการตัวอย่าง.....	68
3.19 แสดงรายได้การพักไข่ห่านของกิจการตัวอย่าง.....	70
3.20 แสดงจำนวนการเลี้ยง จำนวนวันเลี้ยง.....	73
3.21 ต้นทุนการเลี้ยงลูกห่าน-ห่านรุ่นของฟาร์มตัวอย่าง ต่อฟาร์มและต่อตัว ปี 2529.....	74
3.22 แสดงค่าพันธุ์ลูกห่าน.....	76
3.23 แสดงค่าอาหารการเลี้ยงลูกห่าน-ห่านรุ่น.....	77
3.24 แสดงค่ายาในการเลี้ยงลูกห่าน-ห่านรุ่น	79
3.25 แสดงการจัดสรรค่าซ่อมซ่อม ค่าไฟฟ้า และค่าน้ำมันในการ เลี้ยงลูกห่าน-ห่านรุ่น.....	80
3.26 แสดงค่าแรงงานประจำในการเลี้ยงลูกห่าน-ห่านรุ่น.....	82
3.27 แสดงค่าใช้ที่ดินในการเลี้ยงลูกห่าน-ห่านรุ่น.....	84
3.28 แสดงค่าเสื่อมราคาสิทธิทรัพย์ในการเลี้ยงลูกห่าน-ห่านรุ่น.....	85
3.29 แสดงค่าภาษีโรงเรียนในการเลี้ยงลูกห่าน-ห่านรุ่น.....	86
3.30 แสดงรายได้จากการเลี้ยงลูกห่าน-ห่านรุ่น.....	87
3.31 แสดงจำนวนการเลี้ยงและระยะเวลาขันห่านของฟาร์มตัวอย่าง.....	88
3.32 ต้นทุนการขันห่านของฟาร์มตัวอย่าง ต่อฟาร์มและต่อตัว ปี 2529.....	90
3.33 แสดงค่าอาหารในการขันห่านของฟาร์มตัวอย่าง.....	92
3.34 แสดงค่ายาในการขันห่าน.....	93
3.35 แสดงค่าแรงงานชั่วคราวในการขันห่าน.....	94

ตารางที่	หน้า
3.36 แสดงค่าใช้จ่ายแปรได้อื่น ๆ ในการซุนห่าน.....	96
3.37 แสดงค่าเสียโอกาสเงินทุนแปรได้ในการซุนห่าน.....	97
3.38 แสดงค่าแรงงานประจำในการซุนห่าน.....	99
3.39 แสดงค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ในการซุนห่าน.....	100
3.40 แสดงค่าเช่าที่ดินและค่าภาษีโรงเรือนในการซุนห่าน.....	101
3.41 แสดงค่าเสียโอกาสเงินทุนคงที่ในการซุนห่าน.....	102
3.42 แสดงรายได้จากการซุนห่านของฟาร์มตัวอย่าง ปี 2529.....	103
4.1 งบกำไรขาดทุนจากการเลี้ยงห่านเพื่อขายไข่พันธุ์ต่อฟาร์ม ต่อฟอง และย่อส่วนตามแนวคิด ปี 2529.....	110
4.2 งบกำไรขาดทุนจากการฟักไข่ห่านต่อราย ต่อตัว และย่อส่วนตามแนวคิดปี 2529.....	111
4.3 งบกำไรขาดทุนการเลี้ยงลูกห่าน-ห่านรุ่นต่อฟาร์ม ต่อตัว และย่อส่วนตามแนวคิด ปี 2529.....	112
4.4 งบกำไรขาดทุนการซุนห่านต่อฟาร์ม ต่อตัว และย่อส่วนตามแนวคิด ปี 2529... 113	
4.5 วิธีการคำนวณ อัตราผลตอบแทนจากการเลี้ยงห่านห้าง 4 ประเภท.....	119
4.6 งบกำไรขาดทุนย่อส่วนตามแนวคิด ของกิจการเลี้ยงห้าง 4 ประเภท ปี 2529.. 124	
4.7 การเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนจากการเลี้ยงห่านห้าง 4 ประเภท มีการเลี้ยง 2529.....	125

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่

2.1 ผังการเลี้ยงท่าน.....	12
3.1 แสดงการสูญเสียในแต่ละส่วนของวงจรการหักไข่ท่าน.....	57

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย